

Interjúkészítő: Kathryn Raaker / Ohio állam – Raaker TV

Interjúalany: John Czingula / szerző

FROM UTOPIA TO THE AMERICAN DREAM

Kathryn Raaker: Ismét vendégünkkel és szerzőnkkel, John Czingulával vagyunk, aki megírta a From Utopia to the American Dream című könyvet. John, mondja el, hogyan alakult volna az élete, ha Magyarországon marad, és gondolja, hogy más lehetőségei lettek volna?

John Czingula: Semmit sem lehetett volna csinálni... minden az állam tulajdonában volt. A kommunisták kedvenc mondása az volt: „Minden a népé.” Nem volt egyéniség, nem tehetted azt, amiről úgy gondoltad, hogy képes vagy rá... Nem volt szólásszabadság sem. És ha üzletember akartál lenni, vagy valami hasonlóval szeretnél volna foglalkozni, egyszerűen nem tudtál kibontakozni, mert az állam része kellett, hogy legyél. Mindent az állam birtokolt.

Kathryn Raaker: Hogyan határozná meg az amerikai álmot ma?

John Czingula: Az amerikai álom ma azt jelenti, hogy valaki – akár úgy, hogy Amerikába érkezik, akár úgy, hogy itt született –, létrehoz valamilyen, a kormánytól független vállalkozást, és sok pénzt keres vele.

Kathryn Raaker: Gondolja, hogy az amerikai álmot bárki megvalósíthatja?

John Czingula: Igen! Igen, feltétlenül! Ez nagyon jó kérdés, mert sokan megpróbálnak az államtól függni. Függetlennek kell lenned. Képesnek kell lenned kockázatot vállalni, és kell, hogy legyen egy életképes elképzelésed vagy vállalkozásod, amit megvalósítasz és a lehető legmagasabb szintre fejlesztesz. Így végül elérheted az amerikai álmot.

Itt tanultam meg repülni. Volt egy hajóm Los Angelesben, amelyen nyolc ember tudott aludni – és ez volt az amerikai álmom kezdete.

Később úttörő lettem a napenergia-technológia területén. Mások is dolgoztak ezen: a franciák is, és az izraeliek is nagyon jók voltak benne. Mi azonban képesek voltunk a nap energiájából gőzt előállítani, a gőzt felfogni, majd egy turbinát meghajtani vele, és elektromos áramot termelni.

Akkoriban ez teljesen új dolognak számított. Az utolsó nagy projektünk egy 64 megawattos erőmű volt.

Elképesztő, mi minden lehetséges itt. Fel kell ismerned, hogy mire vagy képes, aztán meg kell valósítanod. Keményen kell dolgoznod, és végül elérheted az amerikai álmot.

Kathryn Raaker: Nem habozott, amikor úgy döntött, hogy megírja a könyvet, és személyes részleteket oszt meg önmagáról és a családjáról?

John Czingula: Egyáltalán nem. Egyáltalán nem.

Kathryn Raaker: Befolyásolta ez valamilyen módon, ahogyan a története bizonyos részeit elmesélte?

John Czingula: Nem. Tudja, én akkor még angolul tanultam. Sok időm volt rá, mert amikor ideérkeztem, egyáltalán nem beszéltem angolul. Amikor megérkeztem, mindössze öt szót ismertem... azt hiszem: „I love you” – „szeretlek”, „yes” – „igen”, „no” – „nem”, és „Hands up!” – „fel a kezekkel!”

Kathryn Raaker: (hangosan nevet)

John Czingula: Ez volt a teljes szókincsem a kezdet kezdetén.

A következő szeptemberben azonban már rendes órákra jártam, ugyanúgy, mint bármelyik amerikai diák. Egy üzleti iskolába kerültem, ahol talán azokat a könyvelési ismereteket folytattam, amelyeket még Magyarországon tanultam, de az amerikai rendszer és az otthoni között olyan különbség volt, mint éjjel és nappal.

Aztán azt is felfedeztem, hogy az egyetemen működik egy színjátszó csoport. Amikor megérkeztem, éppen a *The Teahouse of the August Moon* című darabot játszották, amely egy japán történet.

Ott lógtam körülöttük, és próbáltak velem beszélgetni, de én egyáltalán nem tudtam angolul. Kézzel-lábbal próbáltam elmagyarázni nekik, hogy Magyarországon amatőr színész voltam.

Végül megírtam velük a szöveget. Adtak nekem néhány mondatot, amelyeket fonetikusán leírtunk, én pedig fonetikusán megtanultam őket angolul.

És szerepeltem a darabban.

Kathryn Raaker: Tervezi, hogy a jövőben további könyveket ír az élettapasztalatairól?

John Czingula: Igen! Tulajdonképpen az a magyar egyetem, amely jelenleg fordítja a könyvemet, már majdnem elkészült vele. Ők is megkértek, hogy írjak egy újabb könyvet, de az már inkább az amerikai tapasztalataimról szólna.

A mostani könyvem nagyjából fele-fele arányban szól arról, mi történt Magyarországon és miért hagytam el az országot, majd arról, hogyan menekültem át az osztrák határon Ausztriába, mi történt a menekülttáborban, és hogyan sikerült a bécsi amerikai nagykövetségen keresztül eljutnom Salzburgba.

Onnan vonattal mentünk Bremerhavenbe, ahol felszálltunk az Egyesült Államokba tartó hajóra.

Három napba telt, mire átjutottunk a határon, mert kétszáz méterenként volt egy őrtorony, és minden toronyban volt egy géppuskás katona és egy reflektor.

Végül sikerült bejutnunk Ausztriába, majd pedig az Egyesült Államokba.

A könyvben részletesen írok a hajóútról és arról is, hogyan érkeztünk meg Amerikába. A barátommal együtt egy New Jersey-i katonai támaszpontra vittek bennünket, ahol tíz napot töltöttünk.

Közben felvettük a kapcsolatot a barátom rokonaival, akik vállalták a támogatásunkat, és engem is kihoztak a táborból.

Nem lehetett egyszerűen csak úgy bemenni New Yorkba és ott sétálgatni. Szükség volt valakire, aki vállalta érted a felelősséget.

Kathryn Raaker: Élete során számos különböző pályája és hobbija volt. Mit szeretne, mire emlékezzenek leginkább az emberek önnel kapcsolatban?

John Czingula: Nos, természetesen az egyik dolog a könyvem lesz... De komolyan mondom: vállalkozóként.

Kathryn Raaker: Vállalkozóként.

John Czingula: Igen! Vállalkozóként!

Úgy alakult, hogy a vállalkozás lett az én világom. Talán ezért is volt körülbelül húsz különböző cégem, amelyekkel megpróbálkoztam.

Ha valami nem sikerült, kipróbáltam valami mást.

És természetesen a napenergia – pontosabban a nap hőenergiájának hasznosítása – hozta meg a sikeremet. Ez lett a végső nagy sikerem.

Kathryn Raaker: Mit szeretne elérni azzal, hogy megosztja másokkal a történetét? És továbbra is szeretne televíziós sorozatot készíteni belőle?

John Czingula: Azoknak az embereknek, akik elolvasták a könyvemet, körülbelül hatvan százaléka azt mondta, hogy ebből filmnek kellene készülnie.

A fiammal most próbáljuk ezt megvalósítani. Még csak most kezdtünk dolgozni rajta, mert a történetben minden megvan, ami egy jó filmhez kell!

Remélem, az emberek megveszik a könyvet, majd azt mondják nekem, amit én is szeretnék hallani:

„Ebből filmnek kell készülnie.”

Egyébként két filmnek is voltam executive producere. Az egyiknek New Yorkban volt a premierje. Mindannyian elutaztunk New Yorkba, de a filmeket végül nem mutatták be a mozikban, hanem gyakorlatilag televíziós filmként kerültek bemutatásra.

Kathryn Raaker: Alig várom, hogy elolvassam az egész könyvet.

John Czingula: Nagyon szépen köszönöm az interjút.

Kathryn Raaker: Én is nagyon köszönöm. Hogyan mondják magyarul azt, hogy „köszönöm”?

John Czingula: Köszönöm!

Kathryn Raaker: Rendben, köszönöm! Nagyra értékelem.

John Czingula: Rendben, köszönöm!

Kathryn Raaker: Nagyon szépen köszönöm!

John Czingula: Nagyszerű! Köszönöm!